

Գյուղի ս. Աստվածածին եկեղեցին:

Պաշտամունքի վայրերն տարբեր են եղել մարտի դաշտում. եկեղեցի էինք դարձել, երբ գրկում էիք ցրտից ու «վախից» դողացողին, առյուծ սպայի, զինվորի հույսը ավելացնելիս: Եկեղեցի էինք, երբ սնունդը հեռու էր մեզից, բայց սոված չէինք, քանի որ ճաշակում էինք եղբայրության համը: Եկեղեցի էինք, երբ մեր հայրենի անտառում ու ձորում, բորենիների վայրահայցների տակ արդեն սառած զինակցի հետ լուսացնում էինք Աստուծո մեջ:

Մարդիկ, սիրենք իրար, քանի դեռ ունենք իրար: Ատելությունը Աստուծուց չէ, մի «քարոզեք» չարին:

– Տեր Հայր, ինչ եք կարծում, այս ամենից հետո դեռ կարելի է հավատալ, որ մեր կյանքում, ազգի կյանքում հրաշքներ կլինեն: Չէ՞ որ կատարվածը շատ դժամ էր...

– Մի թողեք, որ այն մարդիկ, ովքեր ձեռք են քաշել իրենց երազանքներից, ձեռք էլ հանող են դրանում:

Մի՛ հանձնվեք, միշտ չէ, որ ամեն ինչ պետք է լավ լինի: Պարտությունն ու դժվարություններն օգնում են կառուցվել: Հաճախ հենց այդ դժվարություններն ու խոչընդոտներն աստիճան են դառնում ավելի մեծ հաջողությունների ու վերելքների: Դժվարությունների ժամանակ մի՛ վարանեք, երա-

Խոսրովեաց կամ Քարկովի վանքը:

Գյուղը հսկող Պահակասարը:

զանքների համար սիրով պայքարեք ավելի ուժեղ, քան երբեք: Երբունակեք, մի՛ կանգնեք, ոչնչին մի՛ հանձնվեք: Միշտ հիշեք, որ հարթ ու ուղիղ ճանապարհները մեծամասամբ տանում են ճահիճների մոտ, իսկ հարթ ու ոչ հարթ ճանապարհները տանում են դեպի գեղեցիկ այգեստաններ: Ձեր մյուս կանգառը ԵՐԶԱՆԿՈՒԹՅԱՆ կանգառն է:

Միրելիներս, կարճ ասած, եթե վաղը մեր վերջին օրն է, ապա վայելենք այսօրվա լուսաբացն ու ողջ օրը: Հիմա մեղվի ու մրջյունի ջանասիրության ժամանակ է, որ հետո քաղցրություն վայելենք:

Աշխարհի ամենամեծ հայկական գաթան պատրաստել են Խաչիկում:

Շնորհակալություն եմ հայտնում Տեր Հովհաննեսին իր անսահման լավատեսության, հույսի ու լույսի ամենօրյա սերմեր ցանելու համար:

...Այցելում եմ արցախյան երկու պատերազմներում զոհված մեր անմահ հերոսներին, ծանր է կանգնել այս բարձունքում. դիմացին դիրքերն են, իսկ դուք չկաք, տղաներ... Խոնարհում ու խնկարկում ձեզ, իմ լույսի որդիներ, խոնարհում ձեր մայրերին և ձեզ ծնող այս սուրբ հողին:

Հրաժեշտ եմ տալիս գյուղին՝ հրաժեշտի պահին իսկ արդեն կարոտած... Լորից կանգնած եմ դիտարանում:

– Իմ հայրենի եղերք, իմ մանկության ու պատանեկության օրրան, իմ անպարագիծ Մեր – քո անունը հող հայերնի է, քո անունը գյուղ Խաչիկ է, ուր վերադառնում եմ ամեն օր իմ հուշերում ու երազներում, երբ մրսած եմ լինում օտար աշխարհի սառնամանիքներից... Գալիս եմ լույսով ու հույսով, ուժով ու սիրով լցվելու, քեզ հետ ուղեկցելու մայրամուտները Մասիսի այրվող ճակատին, ուղևորը դառնալու քո երջանկության բոլոր կանգառներում...

Գալիս եմ, քանզի իրավունք չունեմ կորցնելու վերադարձի իմ միակ հասցեն, աշխարհում տեսած իմ առաջին արևածագը... և առ Մասիս իմ առաջին Աղոթքը... Աղոթքս քո փառքի ու խաղաղության համար, ԲՆՕԴԴՄԻ ԻՄ ԽԱՉԻԿ:

Միշտ քո՝ ՍՈՒՍ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ, լրագրող

Հատված լրագրող և արձակագիր ՅՈՒՐԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԻ «Բնօրրան Խաչիկ» մեծածավալ աշխատությունից.

«Երիտասարդ խաչիկցի, հիշո՞ւմ ես Արցախյան գոյամարտի, ապա ազատամարտի հետ կապված երեկվա կոհվը, երբ Խաչիկը կրկին պատերազմական թատերաբեմի կիզակետում էր: Նրա հաղթանակները ռզեշնչում, նոր սիրանքների էին մղում բոլոր մարտնչող հայորդիներին: Այդպես է եղել սերնդեներում, ում շատ է տրված, նրանից շատ էլ պահանջում են: Ուրեմն, դիմացիք, տոկա խաչիկցի, ամուր, անսասան կառչիր հոգեհարազատ ու կաթոզին ծննդավայրիդ: Զավակներինս փոխանցիր Աստվածաշնորհ Մասիսից քաջակորով ու առյուծափրտ դառնալու անմեկնելի առեղծվածը»:

ԽԱՉԻԿ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ, վաստակավոր մանկավարժ, հրապարակախոս, բանաստեղծ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ – ՄՈՐՍ

Իմ հայրենքի, իմ բարի մայր, տխուր ես դու, ասա, ինչո՞ւ Հոգսն է անվերջ նստած դեմքիդ, մտորում էք, ասա, ինչո՞ւ Որդիներիդ մահն ես հիշում, թե փառք քո վաղուց կորած, թե վերքերն են քո բողբոջել, որ թախծում էք, ասա, ինչո՞ւ: Թե ցավերդ սպիններն են դարձնում հոգիս քո

ԽԱԳԻԿՑԻ ՀԱՅՏՆԻՆԵՐԻ ԳՈՐԾԵՐԻՑ

անհանգիստ, Կամ տանջվում ես առևանգված քո դուստրերի հայացքից խիստ, Կամ դավաճան որդիներիդ արարքներից ես անհանգիստ: Չեմ ուզում քեզ տեսնել այդպես. Խոսիր, ժպտա, մայր իմ անգին, Դեմդ չոքած աղերսում է թշվառ որդին քո լալագին. Ինչ կլինի, մենք էլ տեսնենք քեզ ժպիտով մի խնդագին՝ Հույսերի մեջ, լույսերի մեջ՝ կանաչ թավիշը քո հագին:

ՀԱՅՐԻԿԻՍ

Ինձ վաղ թողեցիր որբ ու միայնակ. Հետո ես որքան տանջվեցի, հայր իմ, Իմ ամբողջ կյանքում խեղճ ու գլխահակ ես տառապեցի օրերի ճամփին:

Ինձ շատ է տանջել և՛ քաղց, և՛ ծարավ, Ամբոխի քրքիջ, տհասի ծանակ, Միրո քմայքի խորշակներն անբավ Ծաղիկ չեն բերել փշեր անքանակ:

Մակայն մեծ վիշտս այդ դու ես, հայրիկ, Տապալված խաչքար, տառապյալ Հիսուս, Դու, որ տեսել ես լոկ ցավ ու կարիք Ու դեմն աշխարհի մաքառել անհույս:

Մխր, քեզ համար ոչինչ չեմ արել, Անգամ քո մատից չեմ հանել ես փուռ,

Քո հոգեհացից պատառ չեմ կիսել, Չեմ նվազեցրել տնքոց անուծ:

Դու գիշերներն ես ինձ այցի գալիս, Գալիս ես տխուր ու կանգնում լոին, Գոնե անգոսնիր, կշտամբիր խեղճիս, Կամ էլ պատգամիր խոսքերով քո հին:

Կյանքն ինձ դարձրեց գետն ընկած տաշեղ, Ոչ որ վիրակապ չորեք վերքիս. Քեզ համար, հայրիկ, այս վազքում անեղ Ինչ անեմ, որ քիչ խաղաղվի հոգիս:

ԱՏՈՄ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, բանաստեղծ, արձակագիր

ՀԵՔԻԱԾ

Մի մարդ էր ապրում. (Կարծեմ ապրում է և հիմա) Ապրում էր իր համար և ուրշների: Երագող մի մարդ, Իր երագահույս պարասանդուխքով, Ելնում էր վերև... Գնում էր հասնի արևին, Որ արևի հետ, Երագ բաժանի արար-աշխարհին... Բայց ճանապարհին Մայթաքեց հանկարծ, (Մարդ էր, ինչ արած), Եվ մեծ բարձրունքից նա գործվեց ցած... Գյուրվում է դեռ... Հին հեքիաթներում հաղթում է բարին. (Չգիտեմ ինչպես փրկել հերոսին...) Ես հավատում եմ հին հեքիաթներին...

ՀՈՒՇ

Նեղիկ մի կածան անդունդի եզրին, Ինչպես շրթաններկ գեղունու շուրթին

Ու ես մոզվի պես, որ քաղցր է սիրում Անդունդի շուրթի նեկտարն եմ քաղում:

Ու մինչ շուրթերի էլ ներկ չի մնում Ես իմ պապերի ջաղացն եմ հասնում:

Այնտեղ թոփոփով զարկում եմ, զարկվում Ջուրն ու ջրանիվ Եվ խուլ աղմուկով քարն է քար կրծում Պապիս մազերի գույնը աղալով: Եվ մինչ պապս էշը կբարձի, Ես քաղցրացնում եմ երագս մանուկ Մանր պտուղով հավալուղգի Ջրափոշին է լուռ բոցավառվում Փոխվելով անթիվ ծիածանների, Պապս բարձել է շտապ ավարտում Ես, էշն առաջիս, Կածանն եմ բռնում փշոտ գալիքի:

ՀԱՆԵՑԻ ՎԵՐՋԻՆ ՏՐԵՆՆԵՐՆ ԻՄ

Հանեցի վերջին տրեխներն իմ Եվ այդ օրվանից մնացի բոբիկ, Հին գուլպաներիս կպած փթթաղի Փշերն են ծակում սիրտս դառնաղի:

Փառքը շոշափեց ու անցավ կողքից, Բախտն ինձ բաժին չհանեց կյանքից Հանեցի վերջին տրեխներն իմ Ու այդ օրվանից մնացի բոբիկ:

Տառապանք եղավ իմ բաժին կյանքը, Տեսա, ապրեցի վերելք ու անկում, Բայց ես չհասա երագին իմ հին Հանելով վերջին տրեխներն իմ: